

**ДВНЗ «УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
Приймальна комісія**

ПРОГРАМА

**додакового вступного випробування
для вступників на навчання за освітнім ступенем «магістр»
за спеціальностями 014.02 «Середня освіта (Німецька мова і
література)», 035.04 «Філологія. Германські мови та літератури
(Німецька мова та література)»
(на основі ступеня «бакалавр», здобутого за іншою спеціальністю)**

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Загальні відомості. Програма складена відповідно до освітньо-професійної програми (ОПП) підготовки напряму 6.020303 – «Філологія» спеціальності 7.(8).02030302 – «Мова і література (німецька)».

Приєм абітурієнтів, які здобули ступінь «бакалавр» за неспорідненим напрямом проводиться за результатами фахових вступних випробувань. Вони відбуваються у формі тестування.

Мета вступного випробування полягає у з'ясуванні рівня теоретичних знань і практичних умінь і навичок для опанування нормативних і варіативних дисциплін за програмою підготовки фахівців ступеня «спеціаліст/магістр» спеціальності 014 Середня освіта (Німецька мова і література), 035 Філологія (Німецька мова і література).

Характеристика змісту програми. Співбесіда з німецької мови має на меті перевірити рівень мовної та мовленнєвої компетенції вступників за ступенем «спеціаліст/магістр». Мовна компетенція передбачає знання системи мовних моделей та вербалізованих лінгвістичних операцій, що регулюють процес породження актуальних речень відповідно до інтенції мовця.

Мовленнєва компетенція передбачає вміння в автоматизованому режимі користуватися в мовленнєвій діяльності можливостями мовної системи, здатність адекватно використовувати мову у різних соціально-детермінованих ситуаціях спілкування, що зумовлює розширення об'єму інформації екстралінгвістичного характеру, що має культурологічну чи країнознавчу цінність.

Розвиток мовної та мовленнєвої компетенції ґрунтується на принципі єдності тематичного та міжкультурного аспектів.

Тематичний аспект спирається на особистий і фаховий досвід студента і охоплює як побутову тематику (типові повсякденні ситуації), так і країнознавчу (суспільно-політичне, економічне та культурне життя країни, мову якої вивчають).

Міжкультурний аспект передбачає знання культури країни в широкому розумінні цього слова, що охоплює всі сфери людського буття. Міжкультурний аспект націлений на пізнання, толерантне сприймання і розуміння іншої культури порівняно з рідною культурою, на вдосконалення

умінь будувати свою мовленнєву поведінку відповідно до соціокультурної специфіки країни, мову якої вивчають.

Студент повинен вміти:

- систематизувати теоретичні положення, висунуті вітчизняними та зарубіжними вченими у галузі іноземної філології;
- використовувати основні методи лінгвістичного аналізу з метою здійснення дослідницької діяльності у галузі сучасної філології, вирішення практичних завдань, пов'язаних з викладанням іноземної мови, здійснення перекладацької діяльності у різних сферах мовного спілкування;
- реферувати наукову літературу;
- реалізовувати навички культури наукового мислення, ясно та логічно висловлювати свої думки як усно, так і письмово;
- самостійно опановувати нові знання, критично оцінювати набутий досвід з позицій останніх досягнень у галузі теорії іноземної філології;
- вільно володіти німецькою мовою у сфері монологічного та діалогічного мовлення;
- ясно й логічно висловлювати свої думки в усній і письмовій формі відповідно до умов мовленнєвої ситуації на базі лексичного мінімуму в обсязі програмних вимог 5500-6000 лексичних одиниць, дотримуючись орфоепічних, лексичних, граматичних і стилістичних норм;
- читати й розуміти без словника оригінальний текст підвищеної складності;
- вміти робити комплексний лінгвостилістичний аналіз тексту, виявляючи особливості творчої манери автора, звертаючи увагу на функціонально-стильову приналежність й експресивно-стилістичну забарвленість лексичних одиниць, елементи афективного та експресивного синтаксису, тропи та стилістичні фігури, розкриваючи при цьому функціональну значимість мовних явищ по відношенню до ідейно-художнього змісту тексту та художньо-естетичних намірів автора.

2. ПЕРЕЛІК ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН, З ЯКИХ ПРОВОДИТЬСЯ ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ

1. Практичний курс німецької мови
2. Теоретична фонетика німецької мови
3. Теоретична граматики німецької мови
4. Лексикологія німецької мови
5. Стилїстика німецької мови
6. Історія німецької мови
7. Лінгвокраїнознавство (німецькомовні країни)
8. Методика викладання іноземних мов
9. Теорія і практика перекладу

3. ТЕМИ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ ТА ОРІЄНТОВНИЙ

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ

ЛІНГВІСТИЧНИЙ БЛОК ПИТАНЬ

ТЕОРЕТИЧНА ФОНЕТИКА НІМЕЦЬКОЇ МОВИ

Фонетика як лінгвістична наука. Предмет фонетики. Зв'язок фонетики з іншими дисциплінами. Фізіологічна основа утворення і сприймання мовних звуків. Мовний апарат. Звук і фонема. Фонетика і фонологія. Фонетичні одиниці.

Голосні фонемі німецької мови. Класифікація німецьких голосних. Фізіологічні та фонологічні ознаки німецького вокалізму. Німецькі дифтонги. Конфронтативний аналіз німецької та української систем голосних.

Приголосні фонемі німецької мови. Фізіологічні ознаки німецького консонантизму. Принципи класифікації німецьких приголосних. Конфронтативний аналіз німецької та української систем приголосних.

Словесний наголос. Склад як найменша просодична одиниця. Наголошені та ненаголошені склади. Словесний наголос. Просодичні засоби реалізації словесного наголосу. Основні моделі словесного наголосу у залежності від морфологічної структури слова.

Фразовий наголос та його види. Поняття про синтагму. Синтагматичне членування німецького речення. Фразовий наголос та його види.

Інтонація, компоненти інтонації. Просодичні засоби реалізації інтонації: мелодія, темп, інтенсивність.

Комунікативні типи інтонації. Комунікативні типи інтонації у залежності від типу речення за метою висловлювання: термінальна, прогредієнтна та інтеррогативна.

ТЕОРЕТИЧНА ГРАМАТИКА НІМЕЦЬКОЇ МОВИ

Теоретична граматики як наука

Мова як найважливіший засіб людської комунікації і утворення думки. Граматики як наука про граматичну будову мови. Складові частини граматики: морфологія та синтаксис. Взаємозв'язок граматики з іншими лінгвістичними дисциплінами. Лексичне значення слова. Граматичне значення слова. Морфема як найменша складова частина слова. Синтаксис – вчення про будову зв'язного мовлення. Речення як найменша комунікативна одиниця мови. Текст. Словосполучення як структурна одиниця речення.

Предмет та завдання морфології в сучасній германістиці

Предмет морфології. Морфологічна будова німецької мови. Морфема. Словотворчі та формотворчі афікси. Словоформа. Граматичні морфологічні форми слова. Синтетичні граматичні форми слова. Аналітичні та суплетивні форми слова. Внутрішні та зовнішні засоби формотворення. Морфологія як вчення про частини мови, їх граматичні категорії, граматичні форми слів і засоби їх утворення.

Загальний огляд частин мови в сучасній німецькій мові

Система частин мови німецької мови. Ознаки слів, які належать до певної частини мови. Повнозначні, не повнозначні слова, модальні слова та вигуки. Спірні випадки виділення частин мови.

Частини мови як граматичні класи слів із загальним категоріальним значенням і спільними граматичними властивостями. Характер узагальненого граматичного значення слів, їх морфологічні категорії, спільність їх синтаксичної сполучуваності і основних синтаксичних функцій як основа для об'єднання слів у класи частин мови у вітчизняному мовознавстві.

Загальний огляд частин мови в сучасній німецькій мові. Розмежування повнозначних (самостійних) і службових частин мови. Називні (власне-повнозначні) і вказівні (дейктичні) частини мови. Повнозначні частини мови, що традиційно виділяються в німецькій мові. Іменник, прикметник, числівник, займенник, дієслово, прислівник. Службові слова: прийменники, сполучники. Вигуки як особливий клас слів. Змінні й незмінні частини мови.

Теорія валентності

Теорія валентності в сучасній лінгвістиці. Актанти дієслова. Ступені аналізу валентності дієслів. Обов'язкова та факультативна валентність. Кількісний аналіз. Якісний аналіз. Семантичний аналіз. Семантичне узгодження. Валентність іменників та прикметників.

Іменник і його категорії

Іменник як частина мови з узагальнено-граматичним значенням предметності. Семантико-граматичні розряди іменників. Граматичні категорії іменників, їх абсолютний характер.

Категорія граматичного роду.

Категорія числа. Протиставлення форм однини і множини в однорідних іменників. Типи утворення форм множини. Категорія відмінка, її відношення до морфології і синтаксису. Система відмінків. Узагальнено-граматичне значення і синтаксичні функції окремих відмінків. Первинні та вторинні функції відмінків.

Семантична класифікація іменників. Предметність. Конкретні іменники та абстрактні поняття. Власні та загальні назви. Категорія роду іменників. Визначення роду іменників за значенням. Визначення роду іменників за будовою та словотворчими суфіксами. Лексична природа роду іменників.

Дієслово як частина мови

Дієслово як частина мови з узагальнено-граматичним значенням процесу. Морфологічна класифікація дієслів. Семантико-граматичні підкласи дієслів. Повнозначні дієслова. Модальні дієслова; особливості їх семантики, їх здатність до участі у стійких граматикалізованих сполученнях. Питання про дієслова-зв'язки. Дієслова суб'єктивні і об'єктивні, перехідні і неперехідні. Особові і безособові дієслова. Поняття синтаксичної валентності дієслова. Дієслова одновалентні, двовалентні і т.д. Питання про термінативні і курсивні дієслова.

Іменні форми дієслова інфінітив і дієприкметник II як компоненти складних часових дієслівних форм. Відносне часове і станове значення інфінітива.

Морфологічна класифікація німецьких дієслів. Сильні, слабкі, аномальні дієслова, претерито-презентні дієслова та неправильні дієслова.

Семантична класифікація німецьких дієслів. Повнозначні та не повнозначні дієслова. Допоміжні дієслова, копулятивні дієслова, модальні дієслова, аспектні дієслова та функціональні дієслова. Аспектна класифікація німецьких дієслів. Імперфективні та перфективні дієслова. Синтаксична класифікація німецьких дієслів. Класифікація дієслів за характером підмета та зв'язком з підметом і додатком.

Категорії дієслова

Загальна характеристика категорій дієслова. Категорії особи, числа, часу, способу та стану дієслова. Абсолютне вживання часових форм. Вибір часової форми при абсолютному вживанні. Види часових форм за абсолютним часовим значенням. Відносне вживання часових форм. Вибір часової форми при відносному вживанні. Види часових форм за абсолютним часовим значенням.

Категорії особи і числа, їх спільне вираження за допомогою особових закінчень. Категорія способу дієслова як морфологічний засіб вираження модальності речення. Типи модальних відношень: індикатив, імператив, кон'юнктив.

Проблема стійких сполучень з граматичною направленістю, що примикають до категорії способу, можливість розгляду їх як нових форм способу дієслова.

Категорія стану. Активний стан. Пасивний стан. Вираження формами стану різної направленості дії дієслова-присудка відносно підмета. Двочленна і тричленна пасивні конструкції з перехідними дієсловами. Сполучення sein + дієприкметник II, його різне трактування. Умови його зближення із формою пасивного стану. Питання про зворотній стан і зворотні дієслова

Значення і вживання кон'юнктива в німецькій мові

Кон'юнктив як спосіб дієслова. Значення і вживання кон'юнктива 1. Презентні та претеритальні часові форми кон'юнктива. Види кон'юнктива 1 за вживанням. Значення та вживання кон'юнктива 2. Види кон'юнктива 2 за вживанням. Кон'юнктив у простих самостійних реченнях. Кон'юнктив для вираження чужої мови. Кон'юнктив у складнопідрядних нереальних речення.

Предмет синтаксису

Синтаксис як вчення про речення і словосполучення, про поєднування речень у тексті, про синтаксичні зв'язки і засоби їх вираження. Поняття синтаксичного зв'язку. Синтаксичні зв'язки в реченні і словосполученні. Предикативний зв'язок. Сурядність і підрядність – найбільш загальні види синтаксичних зв'язків. Способи зв'язку слів при підрядності узгодження, керування, прилягання. Об'єктний, адвербіальний, атрибутивний синтаксичний зв'язок. Особливості модального відношення. Питання про так зване відношення уточнення.

Синтаксичні форми і засоби їх утворення. Вираження синтаксичних зв'язків, порядок слів, основні засоби утворення синтаксичних форм і вираження синтаксичних зв'язків.

Речення, словосполучення та синтагма

Речення як основна комунікативна одиниця мови і мовлення. Речення і висловлювання. Визначення речення у вітчизняній і зарубіжній германістиці.

Модальність як одна з ознак речення. Елементарні та цільні речення. Характерні риси структури речення в німецькій мові: номінативність, двоскладність, дієслівність.

Словосполучення. Вільні і невільні словосполучення. Сурядні словосполучення. Підрядні словосполучення; їх класифікація за належністю головного слова до тої чи іншої частини мови і класифікація за синтаксичною функцією залежного компонента. Прості і складні словосполучення.

Синтагма. Синтагма і словосполучення, їх співвідношення; різні критерії їх виділення.

Синтаксичні одиниці і проблеми синтаксису. Синтаксис як вчення про будову зв'язного мовлення. Речення як найменша мовна комунікативна одиниця. Словосполучення, речення і текст.

Просте речення

Типи речень за комунікативним призначенням: розповідні, питальні, спонукальні речення; роль інтонації і порядку слів в їх оформленні. Різні засоби вираження модальності. Типи речень за емоційним забарвленням. Емоційно-нейтральні й емоційно забарвлені речення; поняття власне-окличних речень.

Класифікація речень за їх формально-граматичною структурою і за ступенем їх повноти. Двоскладні й односкладні речення. Традиційне розмежування непоширених і поширених двоскладних речень. Основні типи односкладних речень. Речення з однорідними членами і повні речення. Еліптичні й узуальне неповні речення. Класифікація речень за характером підмета.

Актуально-комунікативне членування речення. Поняття теми і реми, складу даного і складу нового. Основні засоби реалізації актуально-комунікативного членування речення.

Проблема моделювання простого речення у вітчизняній і зарубіжній германістиці. Логіко-граматичні типи речень (В.Г. Адмоні); структурно-семантичні моделі двоскладних і односкладних речень (О.І. Москальська); граматичність речень як критерій його структурного мінімуму при опорі на валентність дієслова (Г. Гельбіг, І. Ербен); виявлення моделі (схеми) речення методом відкреслювання (П. Гребе) і ін.

Ускладнені структури простого речення. Проблема семантико-синтаксичної специфіки відокремлених членів речення. Абсолютні конструкції.

Члени речення

Загальна характеристика теорії членів речення. Аналіз речення за членами речення. Переваги та недоліки аналізу речення за членами речення. Головні члени речення. Підмет і присудок, їхні види. Засоби вираження головних членів речення. Другорядні члени речення. Додаток, обставина, предикативне означення та означення, їхні види та засоби вираження. Відокремлення членів речення. Іменникові словосполучення, прикметникові, дієприкметникові та інфінітивні словосполучення.

Складне речення

Загальна характеристика складного речення. Складносурядне речення. Види складносурядного речення за семантикою. Складнопідрядне речення. Види підрядних речень за синтаксичною функцією, за способом зв'язку з головним реченням, за місцем у складнопідрядному реченні. Моделювання складнопідрядних речень. Типи моделей складнопідрядних речень. Речення-період. Складносурядні речення-періоди, складнопідрядні речення-періоди, комбіновані речення-періоди.

Теорія тексту

Поняття тексту. Функціональні типи, жанри і форми текстів. Членування тексту. Макротекст і мікротекст. Класифікація макротекстів. Поняття надфразової єдності (складного синтаксичного цілого), абзац. Засоби зв'язку речень в тексті. Дистанційний та суміжний зв'язок речень в тексті. Напрямки зв'язку речень в тексті. Анафоричні та катафоричні елементи тексту. Актуально-комунікативне членування речень («комунікативна перспектива») в мікротекстах. Проста лінійна прогресія. Тематична прогресія з наскрізною темою. Тематична прогресія з похідними темами. Поняття делімітації та конституції мікротексту.

Текст як відрізок мовлення, який організований на основі мовних зв'язків і відношень, що об'єднує синтаксичні одиниці за змістом у певне ціле. Лексико-граматичні показники зв'язку речень у тексті: лексичні повторення, сполучники, займенникові слова, розряди артикля, узгодження часових форм, порядок слів, еліпс і т.д.

Змістові і структурні взаємовідношення цільних речень. Поняття надфразової єдності.

Абзац як композиційно-значеннева одиниця, яка виділяється графічно і ритміко-інтонаційно.

ЛЕКСИКОЛОГІЯ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ

Предмет, види, методи лексикології та її проблеми. Предмет лексикології як самостійної лінгвістичної дисципліни та її місце серед інших лінгвістичних дисциплін. Взаємозв'язки лексикології з граматиною, фонетикою, стилістикою, історією мови. Історія формування лексикології як науки. Розвиток лексикології в Німеччині (вплив младограматичної традиції). Загальна, часткова і порівняльна лексикологія. Лексикологія історична та лексикологія сучасної німецької мови.

Структура словникового складу: стабільні й рухливі елементи лексики. Основні напрямки і методи сучасних лексикологічних досліджень.

Слово як основна одиниця словникового складу і як мовний знак. Слово як основна одиниця словникового складу і як предмет вивчення лексикології. Проблема слова в сучасній лінгвістиці і труднощі, знею зв'яз. Основні ознаки слова в сучасній німецькій мові. Знак і слово, його аспекти. Нова знакова модель у лексикології.

Фонетичні та морфологічні особливості німецького слова. Морфемний аналіз німецького слова: поняття і визначення морфеми; функція та типи морфем.

Слово і його значення. Слово і поняття: спільне та відмінне. Теорії значення. Лексичне значення слова і його структура. Ієрархічний характер

структури значення. Проблеми структури значення. Сема. Семний склад слів. Характер сем, їх функції та взаємозв'язки.

Мотивація слова. Внутрішня форма слова. "Відновлення" мотивації слова за допомогою псевдо-(народної) етимології.

Багатозначність. Багатозначність як типове явище в сучасній німецькій мові та шляхи її розвитку. Структура багатозначного слова та типи значень. Семантична система слова або лексико-семантичні варіанти. Типи ЛСВ та їх організація в ССС. Основні проблеми полісемії.

Полісемія і омонімія. Лексична, лексико-граматична і граматична омонімія. Джерела появи омонімів. Багатозначність і омонімія: проблема розмежування.

Зміна значень слів як один із шляхів розвитку та якісного збагачення словникового складу. Теоретичні проблеми і причини зміни значень слів: екстралінгвістичні та лінгвістичні. Основні типи зміни значень слів: розширення значення, звуження значення та різноманітні види переносу значення – метафора, метонімія. Евфемізми і табу. Евфемізми етичні. Евфемізми в політичній лексиці. Зміна значень та переносне вживання слів. Шляхи розвитку нових значень в словах. Збагачення словникового складу німецької мови в ФРН шляхом зміни значень слів.

Шляхи збагачення словникового складу мови. Особливе місце словотвору в науці про мову. Словотвір та його відношення до граматики і лексикології. Словотворчий аналіз з точки зору традиційного мовознавства. Структурно-семантична теорія словотвору і методи словотворчого аналізу в германістиці. Основні поняття в синхронному аналізі німецького словотвору: первинний та вторинний корінь слова; словотворчий засіб; словотворча модель: тип словотворення; мотивація слова. Моделювання в словотворі та основні словотворчі моделі в сучасній німецькій мові: моделі німецьких кореневих слів; моделі різних типів німецького слововиводу та моделі різних типів німецьких складних слів.

Різні способи словотвору в сучасній німецькій мові та їх продуктивність.

Основоскладання як один з найбільш продуктивних засобів словотвору в сучасній німецькій мові. Загальна характеристика основоскладання. Структурно-генетична, семантично-синтаксична та морфологічна класифікації основоскладання

Слововивід як один з найбільш продуктивних засобів словотвору в сучасній німецькій мові. Слововивід та його види: афіксальний слововивід (суфіксація та префіксація) і безафіксний слововивід. Проблема "півафіксів". Класифікація афіксів в німецькій мові.

Особливі види словотвору. Утворення складнопохідних слів-зрощень. Відмінність слів-зрощень від основоскладання та слововиводу. Утворення складноскорочених та усічених слів. Утворення нових слів на основі складноскорочених.

Запозичення в німецькій мові та їх класифікація. Причини іншомовних запозичень: екстралінгвістичні та лінгвістичні. Види асиміляції іншомовних запозичень. Шляхи та види запозичень. Особливості іншомовних

запозичень у німецькій мові. Класифікація іншомовних запозичень в сучасній лінгвістичній літературі. Запозичення та проблема пуризму в німецькій мові.

Територіальна диференціація словникового складу сучасної німецької мови. Національна літературна мова і територіальні діалекти в сучасній Німеччині. Особливості діалектної лексики. Вплив діалектів на розвиток словникового складу німецької літературної мови. Процес поглинання місцевих діалектів єдиною загальнонаціональною мовою і його інтенсивний характер у ФРН. Особливості німецької розмовної мови.

Соціолінгвістична характеристика словникового складу сучасної німецької мови. Соціальна і професійна диференціація словникового складу сучасної німецької мови. Диференціація словникового складу за сферами вживання. Загальноновживана і соціально окрашена лексика: професійна лексика і науково-технічна термінологія; жаргони і їх підгрупи: соціальні жаргони в сучасному суспільстві, професійні жаргонізми, арготизми.

Нове і старе в словниковому складі сучасної німецької мови. Історична характеристика словникового складу. Архаїзми та неологізми в сучасній німецькій мові. Причини їх виникнення. Основні групи архаїзмів у німецькій мові: історизми, семантичні та формальні архаїзми. Особливості вживання архаїзмів. Неологізми в німецькій мові та їх класифікація. Вплив англійської мови на розвиток словникового складу сучасної німецької мови в ФРН.

Синонімія в німецькій мові. Класифікація лексики сучасної німецької мови за семантикою. Повні і неповні синоніми. Понятійні та стилістичні синоніми. Різні шляхи поповнення синонімічних рядів. Багатозначність та синонімія: основні критерії розмежування.

Антонімія в німецькій мові. Класифікація антонімів. Особливості словотворчої структури антонімічних пар.

Теорія семантичних полів. Методика досліджень «понятійних полів» Тріра, Вайсгербера та їх послідовників. Загальні положення теорії поля. Лексичні парадигматичні зв'язки та лексико-семантичні парадигми. Лінгвістичні поняття валентності та дистрибуції слів.

Семантичні групи слів на базі словотвору. Систематизація лексики німецької мови на базі словотвору: словникові блоки та ніші, сім'ї слів та розгортання.

Фразеологізми та їх класифікація. Фразеологія як розділ лексикології та як самостійна лінгвістична дисципліна. Проблема класифікації фразеологічних одиниць у сучасній лінгвістичній літературі. Групи фразеологічних одиниць сучасної німецької мови, які розрізняються на основі критеріїв, розроблених проф. І.І. Чернишовою: фразеологічні єдності, фразеологічні сполучення та фразеологічні вирази.

Особливості лексикографії сучасної німецької мови. Структура словника та різні методи розкриття значень слів. Класифікація словників німецької мови за різноманітними ознаками: історичні та сучасні словники, повні та неповні словники, загальні та спеціальні словники, одномовні, дво- і багатомовні словники. Основні види лінгвістичних словників (діахронних і синхронних) та їх характеристика

Основні тенденції розвитку сучасної німецької мови. Особливості сучасного етапу розвитку німецької мови. Основні тенденції в розвитку німецької мови: тенденція раціоналізації, тенденція інтернаціоналізації та тенденція експресивності (наочності) та їх суть.

СТИЛІСТИКА НІМЕЦЬКОЇ МОВИ

Стилїстика як лїнгвістична наука, її розділи і зв'язок з іншими дисциплїнами. Предмет і завдання стилїстики. Історія розвитку стилїстики. Основні визначення стилїстики. Стилїстика у соціолїнгвістичному аспекті. Стилїстика у прагматичному аспекті. Місце стилїстики у системі наук. Найважливіші тенденції вивчення стилю в Німеччині та Україні.

Стиль як форма реального існування мови. Дефініції понять «мова/стиль». Місце стилю в системі практичного використання мови. Функціональні стилі, їх класифікація та підстилї. Детермінанти стилю. Взаємозв'язок між поняттями «функціональний стиль/індивідуальний стиль». Стиль мови/стиль мовлення. Лїнгвістичні та екстралїнгвістичні умови комунікативного ланцюжка. Письмовий/усний шляхи спілкування. Зв'язок стилю та тексту.

Колорити та їх види. Стилїстичне забарвлення слова: абсолютне (нормативне) стилїстичне забарвлення; контекстуальне стилїстичне забарвлення.

Функціональні стилі сучасної німецької мови та їх характеристика. Проблеми класифікації стилів. Рїзні точки зору на класифікацію функціональних стилів німецької мови.

Метод лїнгвістичної характеристики функціональних стилів: визначення комунікативної функції функціонального стилю; опис сукупності лексико-фразеологічних, граматичних і фонетичних засобів, які реалїзують дані риси стилю.

Функціональні стилі та їх характеристика.

Лексичні стилїстичні елементи. Стилїстичні елементи як змінні мовні засоби. Лексичні стилїстичні засоби: стилїстичні аспекти синонімії; стилїстичні можливості фразеологізмів; стилїстичні аспекти антонїмії. Стилїстична диференціяція словника сучасної німецької мови. Взаємозв'язок літературної та розмовної лексики. Лексичне розрихлення як стилїстичний прийом і як зміна мовних норм. Поповнення літературної мови за рахунок слів із професійної і жаргонної лексики. Збагачення словника за рахунок термінологічної лексики під впливом науково-технічного прогресу. Сучасний німецький сленг. Поняття національної варіант німецької літературної та літературно-розмовної мови.

Фразеологія нейтральна і експресивна. Стилїстична диференціяція фразеології за приналежністю до функціональних стилів та за стилїстичним забарвленням. Індивідуально-авторські фразеологізми у стилї художньої літератури, у стилї преси та публіцистики; оказіональні фразеологізми у стилї розмовно-побутового мовлення.

Граматична структура сучасної німецької мови у стилїстичному аспекті (морфологія, синтаксис). Стилїстично марковані варіанти

словоформ. Стилiстичнi можливостi таких окремих морфологiчних категорiй, як спосiб, стан, означенiсть/ неозначенiсть, час та iн.. Стилiстично забарвленi моделi речень.

Стилiстичнi функцiї окличних та питальних речень. Риторичнi питання та звертання. Основний структурний тип речення для всiх стилiв сучасної нiмецької мови – дiєслiвна рамкова конструкцiя у двох рiзновидах: повна рамка i неповна рамка. Правила винесення слiв за вербальну рамку. Iндивiдуальна змiна дiєслiвної рамки як стилiстичний прийом.

Винесення атрибутивних прикметникiв i прислiвникiв без флексiй або iз флексiєю за номiнальну рамку. Перехiд до лiнiйного зв'язку, тобто до вiльного нанизування ланцюжка додаткової iнформацiї. Зв'язок мiжрамковою i лiнiйною конструкцiєю як стилiстичний засiб гнучкостi речення.

Парантетичний зв'язок i парантетичнi конструкцiї у рiзних стилях мовлення. Раптовий обрив речення як стилiстичний прийом.

Мовна економiя i її стилiстична значимiсть у рiзних стилях мовлення. Односкладовi та елiптичнi речення.

Тенденцiя до розрихлення синтаксичної будови – поряд iз популярною тенденцiєю до ущiльнення моделей речення, блочна побудова речення. Номiнальзацiя структури. Прозора архiтектонiка речення як результат чiткого сегментування.

Стилiстично маркованi словотвiрнi моделi. Стилiстичнi потенцiї словоскладання.

Характеристика фоностилiстичних рис. Стилiстичнi функцiї iнтонацiї, ритму в окремих стилях мовлення. Ритмiчнi закономірностi нiмецької мови – так званий закон наростаючих членiв.

Звуконаслiдування. Алiтерацiя та iншi фонологiчнi засоби для посилення змiсту висловлювання. Графостилiстка, пунктуацiя.

Стилiстичнi фiгури. Сутнiсть стилiстичних фiгур. Класифiкацiя стилiстичних фiгур. Стилiстичнi фiгури заміни (тропи): емфаза; перифраза та її види: евфемiзм; лiтота; гiпербола; iронiя.

Метонiмiя та її види (зокрема, *pars pro toto*).

Метафора та її види: персонiфiкацiя, алегорiя; синестезiя. Образне порiвняння; iронiя.

Фiгури доповнення: фiгури повтору та їх види: лексичнi повтори; а) граматичний паралелiзм; б) перерахунок та його види: клiмакс; антиклiмакс; анафора; епiфора; анадиплоза; лейтмотив;

Фiгури протилежностi та їх види: антитеза; хiазм; оксиморон.

Накопичення рiзного.

Епiтети та їх види: а) сталi епiтети; б) неочiкуванi епiтети; в) плеонастичнi (тавтологiчнi) епiтети;

Фiгури пропуску: синтаксичнi елiпси; аполiофеза; зевгма;

Фiгури розмiщення та змiни мiсця: перестановка; вiдновлення; постпозицiя; вставка (доповнення); змiна конструкцiї.

Лексико-граматичнi засоби для вираження гумору i сатири.Лiнгвостилiстичний аналіз художнього тексту.

Загальнi поняття макростилiстики. До проблеми видiв зображення. Перспектива розповiдi. Пряма мова; непряма мова; внутрiшня мова.

ІСТОРІЯ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ

Предмет та завдання курсу історії мови. Предмет історії мови як самостійної лінгвістичної дисципліни та її місце серед інших лінгвістичних дисциплін. Основні методи досліджень історії мови. Історично-порівняльний метод.

Періодизація історії німецької мови. Індоевропейська сім'я мов. Давньогерманська мова. Фонетична система давньогерманської мови. Граматичні форми та словниковий склад. Періодизація історії німецької мови. Загальна характеристика давньоверхньонімецького, середньоверхньонімецького, ранньоверхньонімецького та нововерхньонімецького періодів. Писемні пам'ятки періодів історії німецької мови. Фонологічна система, словниковий склад, морфологічна структура та синтаксис періодів історії німецької мови. Германські мови і їх розвиток.

Історична фонетика. Закон німецького наголосу. Система голосних та приголосних у давньоверхньонімецькій мові. Дифтонги. Зміни голосних та розвиток дифтонгів у свн., рвн. періодах. Подвоєння приголосних.

Історична морфологія. Характеристика розвитку частин мови у всіх періодах: розвиток граматичних категорій іменника (розвиток системи відмінків німецької мови та їх вживання у різних історичних зрізах, розвиток іменникових відмін); розвиток граматичних категорій дієслова (сильні, слабкі, претеритопрезентні та неправильні дієслова. Розвиток та вживання часових форм німецького дієслова). Розвиток артиклю (граматична категорія означеності та неозначеності). Розвиток числівника (кількісні та порядкові). Розвиток граматичних категорій прикметника (розвиток прикметникових відмін, розвиток ступенів порівняння прикметника). Розвиток займенників (особові, присвійні, зворотні, вказівні, відносні, питальні, неозначено-особові).

Історичний синтаксис. Розвиток різних видів речення. Просте речення. Основні характеристики німецького речення. Розвиток порядку слів у німецькому реченні, розвиток рамкової конструкції. Розвиток вираження заперечення у німецькому реченні. Складне речення: складносурядне та складнопідрядне. Розвиток системи сполучників, розвиток порядку слів у складнопідрядному реченні.

Національні варіанти сучасної німецької мови. Становлення сучасної німецької мови. Національні варіанти німецької літературної мови (німецька мова у ФРН, Австрії, Швейцарії, Люксембурзі та іхтенштейні). Фонетичні, лексичні, граматичні, синтаксичні та стилістичні особливості функціонування національних варіантів.

Форми існування німецької мови. Форми існування сучасної німецької мови (літературна мова, розмовна мова, діалект). Особливості вживання літературної та розмовної мови, діалекту.

Тенденції розвитку сучасної німецької мови. Тенденції розвитку сучасної німецької мови: вживання складних композитів. Вживання родового відмінку, відмінювання особових назв, відмінювання іменників з

іншомовними суфіксами, дієслова слабкої відміни, розвиток німецького речення, порушення рамкової конструкції.

ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВСТВО (ФРН, Австрія, Швейцарія)

Baden-Württemberg. Bayern. Прапор та національні символи. Фізична географія та демографія.. Міста. Мова та національні особливості.. Релігія. Основні факти з історії. Політичний устрій.

Brandenburg. Bremen. Hamburg. Прапор та національні символи. Фізична географія та демографія.. Міста. Мова та національні особливості. Релігія. Основні факти з історії. Політичний устрій.

Niedersachsen. Nordrhein-Westfalen. Rheinland-Pfalz. Saarland. Прапор та національні символи. Фізична географія та демографія.. Міста. Мова та національні особливості. Релігія. Основні факти з історії. Політичний устрій.

Sachsen. Sachsen-Anhalt. Schleswig-Holstein. Прапор та національні символи. Фізична географія та демографія.. Міста. Мова та національні особливості. Релігія. Основні факти з історії. Політичний устрій.

Hessen. Mecklenburg-Vorpommern. Прапор та національні символи. Фізична географія та демографія.. Міста. Мова та національні особливості. Релігія. Основні факти з історії. Політичний устрій.

Berlin. Thüringen. Прапор та національні символи. Фізична географія та демографія. Міста. Мова та національні особливості. Релігія. Основні факти з історії. Політичний устрій.

Politisches System. Федерація. Бундестаг. Бундесрат. Федеральний канцлер. Федеральний президент. Партії. Християнсько- демократична унія. Соціалістична партія Німеччини. Вибори. Ангела Меркель. Йоахім Гаук.

Wirtschaft in der BRD. Економічна ситуація перед 2. Світовою війною. Економічне диво після 2. Світової війни. Конрад Аденауер. Економічна ситуація у НДР та ФРН. Економічна ситуація після об'єднання. Гельмут Коль.

Geschichte der BRD. Рання історія Німеччини до 8-го століття. Карл Великий. Історія Німеччини 8-13 століття. Реформація та Мартін Лютер. Історія Німеччини 14-19 століття. Тридцятирічна війна. Революційні заворушення на території сучасної Німеччини. Перша світова війна. Адольф Гітлер та націонал-соціалізм. Друга світова війна. ФРН. НДР. Об'єднання двох держав. Політична та економічна ситуація після об'єднання. Німеччина як важливий член Європейського союзу.

Geographie der BRD. Географія Німеччини. Гори та ліси. Водні ресурси: моря, річки, озера. Клімат Німеччини. Корисні копалини.

Deutsche Dialekte. Північнонімецькі діалекти. Південнонімецькі діалекти. Літературна мова. Молодіжний жаргон.

Deutsche Kultur. Музеї та визначні місця. Мистецтво. Сучасна німецька література та її представники. Сучасна німецькомовна музика.

Österreich. Прапор та національні символи. Фізична географія та демографія. Адміністративний поділ та міста Австрії. Мова та національні особливості. Релігія. Основні факти з історії. Австро-Угорська монархія.

Династія Габсбургів. Політичний устрій. Законодавча влада. Виконавча влада. Економічна ситуація.

Die Schweiz. Швейцарська конфедерація. Прапор та національні символи. Фізична географія та демографія. Адміністративний поділ та міста Швейцарії. Мова та національні особливості. Релігія. Основні факти з історії. Поняття нейтралітету. Політичний устрій. Законодавча влада. Виконавча влада. Економічна ситуація.

МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Поняття «методика навчання іноземних мов (німецькій мові)» та предмет її вивчення

Значення поняття «методика». Методика як наука. Поняття «навчання». Об'єкт методики викладання іноземних мов та її предмет. Методи дослідження в методиці навчання іноземних мов: основні та допоміжні. Зв'язок методики з іншими науками. Методика і лінгвістика. Методика і психологія. Методика і психолінгвістика. Методика і педагогіка.

Статус дисципліни «Іноземна мова» («німецька мова») та сучасні вимоги до кваліфікації вчителя іноземної мови

Статус дисципліни «Іноземна мова» («Німецька мова»). Освітній стандарт навчального предмета. Державний освітній стандарт з іноземної мови. Програми і підручники з іноземних мов. Сучасні вимоги до кваліфікації вчителя іноземної мови. Кваліфікаційна характеристика. Основні вимоги до теоретичної підготовки вчителя іноземної мови. Основні вимоги до практичної підготовки вчителя іноземної мови.

Поняття «система навчання» та її зміст

Поняття «система навчання» та її зміст. Комунікативний підхід у навчанні іноземної мови. Вихідна концептуальна позиція (стратегія навчання), цілі, зміст, принципи, засоби навчання.

Навчання іншомовного матеріалу

Навчання граматичного матеріалу. Активний і пасивний граматичний мінімум. Характеристика граматичних навичок мовлення. Автоматизація дій учнів з граматичними структурами граматичного мінімуму. Навчання лексичного матеріалу. Активний, пасивний і потенціальний словниковий запас. Процес засвоєння лексичного матеріалу. Навчання фонетичного матеріалу. Фонетичний мінімум. Вимоги до вимови учнів. Навчання звуків іноземної мови. Навчання інтонації іноземної мови.

Навчання іншомовного спілкування

Навчання говоріння. Загальна характеристика говоріння як виду мовленнєвої діяльності та уміння. Навчання діалогічного та монологічного мовлення, їх суть і характеристика. Система вправ для навчання діалогічного та монологічного мовлення.

Навчання аудіювання. Характеристика аудіювання як виду мовленнєвої діяльності та уміння. Етапи навчання аудіювання. Труднощі аудіювання. Система вправ для навчання аудіювання.

Навчання читання та письма

Навчання читання. Суть читання та його психофізіологічні механізми. Характер текстів для читання. Труднощі навчання читання іноземною мовою. Навчання техніки читання. Навчання читання як виду мовленнєвої діяльності. Читання як засіб навчання та його зв'язок з іншими видами мовленнєвої діяльності.

Навчання письма. Письмо і писемне мовлення. Вимоги до базового рівня володіння письмом. Психолінгвістичні механізми письма. Навчання техніки письма. Етапи навчання писемного мовлення. Зв'язок письма з іншими видами мовленнєвої діяльності. Письмо як засіб навчання та контролю.

Організація та забезпечення процесу навчання іноземної мови в середніх навчальних закладах

Особливості навчання іноземної мови на різних ступенях. Обсяг навчального матеріалу. Визначення провідних видів мовленнєвої діяльності.

Планування навчального процесу з іноземної мови. Урок іноземної мови

Планування навчального процесу з іноземної мови. Успішність планування. Система планування. Календарно-річний план. Тематичне планування. Поурочне планування. Підготовча робота вчителя до уроку. Вимоги до уроку іноземної мови. Типи і структура уроків іноземної мови. Аналіз уроку іноземної мови. Індивідуалізація процесу навчання іноземної мови. Інтенсивне навчання іноземної мови.

Методи навчання іноземних мов

Класифікація методів навчання іноземних мов. Перекладні методи. Прямі методи. Аудіо-лінгвальний метод. Аудіо-візуальний метод. Комунікативний метод.

Активні методи та прийоми навчання.

Ігри, їх класифікація та значення. Пісні, римівки, вірші, театралізації. Проектний метод.

Методи заохочення до вивчення іноземної мови.

Принципи, методи та засоби заохочення до вивчення іноземної мови. Використання інформаційних технологій. Моделювання ситуацій.

Контроль у навчанні іноземної мови

Функції, види, форми, засоби та об'єкти контролю.

ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ПЕРЕКЛАДУ

Переклад як лінгвістична дисципліна. Історія перекладу. Проблем як процес і як результат. Предмет теорії та практики перекладу як самостійної лінгвістичної дисципліни та її місце серед інших лінгвістичних дисциплін. Взаємозв'язки теорії та практики перекладу з граматиною, фонетикою, стилістикою, історією мови. Історія формування теорії та практики перекладу як науки. Загальна історія перекладу. Розвиток перекладу в Україні. Розвиток перекладу в Німеччині. Переклад Біблії Мартіном Лютером. Єдність змісту і форми в перекладі. Визначення перекладу (*die Übersetzung, das Übersetzen, das Dolmezschen, die Dolmetschung*). Предмет перекладознавства. Основні категорії перекладу –

мова оригіналу і мова перекладу – AS і ZS. Вивчення теоретичних підходів до перекладу. Перекладознавчі теорії.

Типи та види перекладу. Класифікація перекладів відповідно до фізичних параметрів і способів фіксації – усний, письмовий, машинний переклад та їх різновиди. Усний переклад та його різновиди. Синхронний переклад. Труднощі усного перекладу. Особливості письмового перекладу. Редагування перекладу. Машинний переклад та його етапи. Класифікація перекладів відповідно до ступеня достовірності передачі одиниці перекладу – слова, словосполучення, речення, надфразової єдності, тексту. Адаптоване транскодування (перекладацька транскрипція). Переклад на рівні слова/лексеми. Послідовний переклад. Підрядковий переклад. Літературний переклад.

Мовні одиниці і одиниці перекладу (формат перекладу). Слово, словосполучення, речення, текст – головні формати перекладу. Переклад на фонематичному рівні лексичних одиниць. Фонема як одиниця перекладу. Морфема як одиниця перекладу. Види німецьких морфем. Особливості їх перекладу. Спільне та відмінне між німецькими та українськими морфемами. Слово як одиниця перекладу. Частини мови. Словосполучення/ідіома як одиниця перекладу. Види словосполучень. Сталі словосполучення як особливий одиниця перекладу. Речення як одиниця перекладу. Прості речення. Складносурядні речення. Складнопідрядні речення. Текст як одиниця перекладу.

Лінгвістичні та нелінгвістичні аспекти перекладу. Фонові знання, фонова інформація і переклад. Лінгвістичні аспекти перекладу. Нелінгвістичні аспекти перекладу. Фонові знання, фонова інформація і переклад. Бази даних. Інтернет-ресурси як допоміжний засіб перекладача. Види словників та робота з ними.

Норма перекладу. Норма еквівалентності перекладу. Жанрово-стилістична норма перекладу. Норма мови перекладу. Прагматична норма перекладу. Конвенційна норма перекладу.

Адекватність та еквівалентність у перекладі. Типи формальної відповідності у перекладі. Еквіваленти (повні і відносні), синонімічні варіанти і трансформації в перекладі. Еквівалентність у перекладі. Види еквівалентності. Еквіваленти у перекладі: повні та відносні. Формальні відповідності у перекладі. Типи формальної відповідності у перекладі. Синонімічні варіанти і трансформації в перекладі. Типи еквівалентності та її основні аспекти. Поняття адекватності та еквівалентності у перекладознавстві. Критерії еквівалентності. Вимоги до еквівалентного перекладу. Досягнення еквіваленті перекладу.

Прагматика перекладу. Переклад і прагматичне значення лексичних одиниць. Прагматична еквівалентність перекладу. Прагматична мета перекладу. Прагматична адаптація перекладу.

Трансформації в перекладі. Типи перекладацьких трансформацій: а) лексичні трансформації б) граматичні трансформації. Генералізація. Деталізація. Антонімічний переклад. Заміна. Використання трансформацій для досягнення адекватності перекладу. Трансформації при перекладі та міжмовна асиметрія.

Лексичні трансформації. Типи лексичних відношень: цілковите співпадіння; часткове співпадіння; цілковита розбіжність. Перекладацькі відповідники: еквіваленти; варіанти; контекстуальні замітники. Типи лексичних трансформацій на прикладі німецької та української мов. Причини виникнення лексичних трансформацій. Причини використання лексичних трансформацій. Види лексичних трансформацій. Вживання лексичних трансформацій при перекладі. Прагматично зумовлені лексичні трансформації в німецько-українському художньому перекладі.

Граматичні трансформації. Перекладацькі трансформації як спосіб адекватного перекладу. Причини виникнення граматичних трансформацій. Причини використання граматичних трансформацій. Види граматичних трансформацій. Вживання граматичних трансформацій при перекладі.

Лексико-семантичні проблеми перекладу. Слово як одиниця лексичної системи мови. Типи значення. Залежність перекладу слова від контексту. Види значення слова. Вибір слова із синонімічного ряду при перекладі. Багатозначність слова та переклад. Одичні (постійні) та множинні (варіантні) відповідники. Контекст як вирішальний фактор при виборі відповідника при перекладі.

Імена власні в перекладі і способи їх передачі залежно від їх різновидів. Природа власних назв. Назви осіб. Географічні назви. Основні способи передачі власних назв у перекладі. Транслітерація. Транскрипція або транскрибування. Калькування. Особливості відтворення різних видів власних назв. Імена, прізвища і т.п. людей. Способи перекладу. Географічні назви, назви фірм, компаній, корпорацій, видавництва і т.п. Способи перекладу. Назви установ, організацій, партій, тощо. Способи перекладу. Назви газет, журналів, інформаційних агентств тощо. Способи перекладу.

Інтернаціоналізми в перекладі. Способи ідентифікації інтернаціоналізмів. Інтернаціоналізми та принципи їх класифікації. Власне інтернаціоналізми. Псевдоінтернаціоналізми. Способи перекладу інтернаціоналізмів.

Перекладуваність і неперекладуваність мовних одиниць. Принципи перекладу. Проблема перекладності. Неперекладність мовних одиниць. Мовні одиниці які викликають труднощі при перекладі (національні оніми, географічні назви, національні ідіоми, архаїзми та неологізми тощо).

Одиниці спеціального національного лексикону (реалії) в перекладі і проблема стилізації перекладу. Реалії як засіб вираження національно культурної своєрідності. Визначення реалій. Класифікація реалій. Способи перекладу реалій.

Фразеологічні одиниці в перекладі і способи їх передачі у рамках формальної відповідності й еквівалентності. Особливості стійких і вільних словосполучень в сучасній німецькій мові, різниця між ними. Критерії визначення фразеологічних одиниць в німецькій мові. Семантична класифікація, яка базується на принципах семантичної класифікації академіка В.В. Виноградова. Структурно-семантична класифікація проф. І.І. Чернишової: фразеологічні єдності, фразеологічні сполучення та фразеологічні вирази. Стійкі словесні комплекси нефразеологічного типу:

фразеологічні утворення, модельовані утворення та лексичні єдності. Способи перекладу фразеологічних одиниць.

Морфологічні проблеми перекладу. Іменник. Особливості його перекладу. Артикль. Особливості його перекладу. Займенник. Особливості його перекладу. Прийменник. Особливості його перекладу. Числівник. Особливості його перекладу. Дієслово. Особливості його перекладу.

Синтаксичні проблеми перекладу. Синтаксичний рівень та його одиниця: Речення/ висловлювання та їх дефініції для перекладознавства. Типи речень/ висловлювань. Загальні принципи перекладу в простих та ускладнених реченнях. Загальні принципи перекладу складних речень.

Лексичні та граматичні особливості формування німецького речення при перекладі з української мови. Вибір одного німецького лексичного відповідника із синонімічного ряду. Трансформація генералізації. Переклад частки „zu“. Переклад займенників. Переклад дієслів з дієсловом „lassen“. Модальні дієслова, їх значення та переклад українською. Особливості відмінювання і перекладу німецьких іменників. Складні іменники в німецькій мові. Переклад дієприслівників доконаного виду та відповідних зворотів. Вживання у перекладі інфінітивних конструкцій. Переклад українських речень активного стану німецькими пасивними реченнями. Переклад безособових та неозначено-особових речень. Складносурядні речення. Складнопідрядне речення та його види.

Функціонально-стильові труднощі перекладу. Особливості перекладу текстів художньої літератури. Перекладознавчі особливості різних функціональних стилів. Лексичних труднощі художнього перекладу. Граматичні труднощі художнього перекладу.

Особливості перекладу науково-технічних текстів. Переклад науково-технічних текстів. Лексичних труднощі науково-технічного перекладу. Граматичні труднощі науково-технічного перекладу. Розкриття та передача засобами української мови іншомовних реалій у науково-технічних текстах. Особливості перекладу термінів.

Особливості перекладу офіційно-ділових текстів. Специфіка мови офіційно-ділового стилю. Особливості оформлення ділового листа. Типологічні риси німецькомовної та україномовної ділової кореспонденції. Лексичних труднощі перекладу документів. Граматичні труднощі перекладу мови документів. Особливості перекладу німецьких пасивних конструкцій у діловій кореспонденції.

Особливості інформаційного типу тексту та їх відтворення. Лексико-граматичні особливості німецькомовних газетних заголовків. Актуальні проблеми перекладу газетно-інформаційних повідомлень. Функціонально-стилістичні та семантичні особливості німецькомовних газетних заголовків. Лексичні трансформації при перекладі німецькомовних заголовків на українську мову. Граматичні трансформації при перекладі німецькомовних заголовків на українську мову.

Особливості перекладу розмовного стилю. Поняття «розмовний стиль». Соціальна функція розмовного стилю. Екстралінгвістичні характеристики стилю. Лінгвістичні характеристики стилю. Граматичні особливості стилю.

ПЕРЕЛІК ТЕМ РОЗМОВНОЇ ПРАКТИКИ, ЯКІ ВІНОСЯТЬСЯ НА ІСПИТ

1. Computer und Internet.
2. Medienverhalten und Gesundheit.
3. Ukrainische Sprache.
4. Ukrainische Literatur.
5. Deutsche klassische Literatur.
6. Deutsche Literatur des 20. Jh.
7. Rechtsordnung und Rechtsschutz.
8. Organisation der Rechtspflege.
9. Menschenrechte.
10. Die Verfassung / Das Grundgesetz.
11. Die Verfassungsorgane.
12. Parteien und Wahlen in Deutschland und in der Ukraine.
13. Geschichte von Transkarpatien.
14. Das Deutschtum in Transkarpatien.
15. Prominente Persönlichkeiten Deutschlands.
16. Prominente Persönlichkeiten der Ukraine.
17. Hochschulsystem in den deutschsprachigen Ländern und in der Ukraine.
18. Jugend und Musik. Meine musikalischen Vorlieben.
19. Eurounion.
20. Deutsch-ukrainische Zusammenarbeit.
21. Das Deutsche in der Welt.
22. Lehrer und seine Rolle in der Gesellschaft.
23. Lehrer als Erzieher. Problemkinder.
24. Klassenführung und das Schulpraktikum.

ГРАМАТИЧНИЙ МІНІМУМ

МОРФОЛОГІЯ

Артикль. Відмінювання артикля. Вживання означеного та неозначеного артикля. Відсутність артикля (нульовий артикль).

Іменник. Рід іменників. Коливання у роді іменників.

Утворення складних іменників. Множина іменників. Особливі випадки утворення форми множини іменників. Омоніми.

Відмінювання іменників. Відмінювання власних назв. Керування іменників.

Дієслово. Класифікація дієслів. Прості, похідні й складні дієслова. Дієслівні префікси. Класифікація дієслів за їх зв'язком із підметом і додатком. Класифікація дієслів за їх вживанням у реченні

Відмінювання дієслів. Основні форми сильних і неправильних дієслів. Ряди аблаута у дієсловах сильної дієвідміни. Дієслова, що дієвідмінюються за сильним і слабким типом. Семантична диференціація паралельних слабких та сильних форм дієслів (або: подвійна форма дієслів з різним значенням)

Утворення і вживання часових форм дійсного способу активного стану.

Прості часові форми: теперішній час, претерит.

Складні часові форми: Перфект. Плюсquamперфект. Дієслова, що вживаються з „haben” і „sein”. Майбутній час I. Майбутній час II.

Пасивний стан: Пасив дії. Інфінітив пасив. Статив (пасив стану, результативний пасив). Безособовий пасив. Переклад пасивних конструкцій українською мовою.

Наказовий спосіб.

Кон'юнктив. Утворення часових форм кон'юнктива та кондиціоналіса. Пасив у кон'юнктиві. Вживання кон'юнктива у простому реченні. Вживання кон'юнктива у складнопідрядному реченні. Вживання кон'юнктива у непрямій мові.

Іменні (неособові) форми дієслова. Неозначена форма дієслова (інфінітив). Вживання інфінітива з часткою „zu”. Вживання інфінітива без частки „zu”. Інфінітивні конструкції.

Герундій. Дієприкметник. Дієприкметникові звороти.

Модальні дієслова. Дієслова з модальним значенням. Керування дієслів.

Прикметник. Відмінювання прикметників. Ступені порівняння прикметників.

Прислівник. Класифікація прислівників.

Ступені порівняння прислівників. Займенникові прислівники. Керування прикметників, дієприкметників і прислівників.

Займенник. Класифікація займенників. Особові займенники. Присвійні займенники. Зворотний займенник „sich”. Вказівні займенники. Питальні займенники. Відносні займенники. Неозначені займенники. Неозначений займенник „man”. Безособовий займенник „es”. Взаємні займенники. Заперечні займенники.

Прийменник. Прийменники, що керують родовим відмінком. Прийменники, що керують давальним відмінком. Прийменники, що керують знахідним відмінком. Прийменники, що керують давальним або знахідним відмінками. Подвійні прийменники. Злиття прийменників з артиклем.

Числівник. Кількісні числівники. Порядкові числівники. Дробові числівники. Одиниці виміру та умовні позначення. Позначення часу. Грошові одиниці.

Сполучник. Найбільш уживані сполучники сурядності та сполучні слова. Найбільш уживані сполучники підрядності та сполучні слова.

Модальні слова.

Частка.

СИНТАКСИС

Класифікація простих речень. Розповідні речення. Питальні речення. Наказові речення. Стверджувальні речення. Заперечні речення. Особові, неозначено-особові та безособові речення. Неповні (еліптичні) речення. Просте непоширене речення. Просте поширене речення.

Головні члени речення. Підмет. Присудок. Узгодження присудка з підметом.

Другорядні члени речення. Додаток. Обставина. Означення. Прикладка. Поширене означення. Предикативне означення. Порядок слів у простому поширеному реченні. Місце підмета в реченні. Місце присудка в реченні. Рамкова конструкція. Місце другорядних членів речення. Місце зворотного займенника „sich“ у реченні. Однорідні члени речення.

Складне речення. Складносурядне речення. Складнопідрядне речення. Класифікація підрядних речень за зв'язком з головним реченням. Місце підрядного речення у складі складнопідрядного. Ступінь залежності підрядних речень. Класифікація підрядних речень за синтаксичною функцією. Підрядні підметові речення. Підрядні присудкові речення. Підрядні додаткові речення. Підрядні означальні речення. Підрядні речення місця. Підрядні речення часу. Підрядні речення способу дії. Підрядні речення причини. Підрядні речення мети. Умовні підрядні речення. Підрядні наслідкові речення. Підрядні допустові речення. Підрядні порівняльні речення. Підрядні обмежувальні речення.

4. СТРУКТУРА ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТУ

Іспит складається з таких завдань:

1. Тест на множинний вибір (лексика, граматики та лінгвістичний блок).

5. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Іспит проводиться іноземною мовою з метою перевірки теоретичних знань та визначення рівня сформованості іноземної комунікативної компетенції вступників (знання іноземної мови мають відповідати рівню С1 – досвідчений користувач) за шкалою і критеріями, які подані у Загальноєвропейських Рекомендаціях з мовної освіти і рекомендовані Міністерством освіти і науки України №14/18.2-481 від 02.03.2005).

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ

1. Admoni W. Der deutsche Sprachbau. – L: Prosvestschnije, 1972.
2. Albers H.-G., Bolton S. Testen und Prüfen in der Grundstufe. – Tübingen, 1999.
3. Albrecht J. Übersetzung und Linguistik./ J. Albrecht – Tübingen: Narr Verlag, 2005.
4. Arssehjewa M.G., Zyganowa I.A. Grammatik der deutschen Sprache. – St. Petersburg: Sojuz, 2002.
5. Arssenjew M., Narustrang E. Deutsche Grammatik. St. Petersburg: Anthology, 2007.
6. Bach A. Geschichte der deutschen Sprache. – Heidelberg, 1970.
7. Bausch K.-R. u.a. (Hrsg.). Handbuch Fremdsprachenunterricht. – Tübingen u. Basel: UTB-Francke, 2003.
8. Bechtold G., Gericke-Schönhagen D. Spielfilme im Unterricht Deutsch als Fremdsprache. – München, 1991. – 340 S.
9. Becker H. Sprachgeschichte. – Leipzig, 1994.
10. Bimmel P., Kast B., Neuner G. Deutschunterricht planen. – Tübingen, 2007.

11. Bimmel P., Rampillon U. Lernautonomie und Lernstrategien. – München: Langenscheidt, 2000.
12. Bischof M., Kessling V., Kreche R. Landeskunde und Literaturvermittlung. Fernstudieneinheit 3. – Tübingen, 2003. – 183 S.
13. Boeckmann K.-B., Fritz Th. (Hrsg.). Deutsch als Zweitsprache und berufliche Bildung. – Innsbruck u. Wien: Studien-Verlag, 1996.
14. Böhme H. Übersetzung und Transformation. [Hrsg. W. Rösler] / H. Böhme, Ch. Rapp. – Berlin, 2007.
15. Bohn R. Probleme der Wortschatzarbeit. Fernstudieneinheit 22 des Fernstudienprojekts zur Fort- und Weiterbildung im Bereich Germanistik und Deutsch als Fremdsprache. –München: DIFF, 2000.
16. Bolton S. Probleme der Leistungsmessung. – Tübingen, 2000.
17. Brandes M.P. Stilistik der deutschen Sprache. – M., 1990.
18. Brandi M.-L. Video im Deutschunterricht. Fernstudieneinheit 13. – Berlin: Langenscheidt, 1996.
19. Brundin G. Kleine deutsche Sprachgeschichte. – Tübingen/Basel, 2004.
20. Buhlmann R., Fearn A. Handbuch des Fremdsprachenunterrichts. – Tübingen: Gunther Narr Verlag, 2000.
21. Bülow F., Schmidt M. Großes Handbuch. Deutsch. Grammatik. – Köln: Buch und Zeit Verlagsgesellschaft mbH, 1999.
22. Burger H. Phraseologie. Eine Einführung am Beispiel des Deutschen. Berlin: Erich Schmidt Verlag, 1998.
23. Buscha J., Freudenberg-Findeisen R., Forstreuter E., Koch H., Kuntzsch L. Grammatik in Feldern. – Ismaning: Max Hueber Verlag , 2006.
24. Charitonowa I.J. Theoretische Grammatik der deutschen Sprache. Syntax. – K.: Vystscha shkola, 1976.
25. Dahlhaus B. Fertigkeit Hören. – Tübingen, 1998.
26. Didaktik der Landeskunde. Fernstudieneinheit 31. Langenscheidt, 2001. – 212 S.
27. Dinger O. Fremdsprachen lehren. Vorlesungen zur Didaktik des Fremdsprachenunterrichtes Deutsch als Zweitsprache. – Uschhorod, Lira-Verlag – 2004.
28. Duden Bd. 2. Stilwörterbuch der deutschen Sprache. – Mannheim-Leipzig-Wien-Zürich, 1988.
29. Duden. Grammatik der deutschen Gegenwartssprache. – Mannheim: Bibliographisches Institut, 2006.
30. Ehlers S. Lesen als Verstehen. – Tübingen, 1996.
31. Faigle I. Rundum. Eiblicke in die deutschsprachige Kultur. Stuttgart, Ernst Klett-Verlag, 2006. – 145 S.
32. Fleischer W. Phraseologie der deutschen Gegenwartssprache. – Tübingen: Niemeyer, 1997.
33. Fleischer W. Wortbildung der deutschen Gegenwartssprache. – Tübingen: Niemeyer, 1982.
34. Fleischer W., Barz J. Wortbildung der deutschen Gegenwartssprache. Unter Mitarbeit von M.Schröder. – Tübingen: Niemeyer, 1992.
35. Fleischer W., Michel G., Starke G. Stilistik der deutschen Gegenwartssprache. – 2. Aufl. – Frankfurt a. M.; Berlin; Bern; New York; Paris; Wien: Peter Lang, 1996.

36. Funk H., König M. Grammatik lehren und lernen. – Fernstudieneinheit. – Berlin: Langenscheidt, 1991.
37. Grüner M., Timm H. Computer im Deutschunterricht. – Tübingen, 2004.
38. Gussjewa P., H. Gogoljewa Streiflichter aus Deutschland. – Charkiw, 2006.
39. Gussjewa P., H. Gogoljewa Streiflichter aus den deutschsprachigen Ländern. – Charkiw, 2006.
40. Helbig G., Buscha J. Deutsche Grammatik. Ein Handbuch für den Ausländerunterricht. – Leipzig: Langenscheidt, 2001.
41. Heyd G. Aufbauwissen für den Fremdsprachenunterricht (DaF): ein Arbeitsbuch. – Tübingen: Narr, 1991.
42. Heyd G. Deutsch lehren. Grundwissen für den Unterricht DaF. – Frankfurt am Main, 1991.
43. Hirzt H. Geschichte der deutschen Sprache. – München, 1985.
44. in die Übersetzungswissenschaft / Werner Koller [völlig neu bearbeitete 4. Auflage] – Wiesbaden, Heidelberg: Quelle & Meyer Verlag, 1992.
45. Iskos A., Lenkowa A. Deutsche Lexikologie. – M.: Просвещение, 1971.
46. Kast B. Fertigkeit Schreiben. – Tübingen, 2003.
47. Kiliman A., Kotas O. 45 Stunden Deutschland/ – Klett, 2010. – 98 S.
48. Kosmin O. G., Bogomasowa T. S., Hizko L. I. Theoretische Phonetik der deutschen Sprache. – M.: Высшая школа, 1990.
49. Krahl S., Kurz J. Kleines Wörterbuch der Stilkunde. – Leipzig, 1973.
50. Kudina O.F. Die Länder, wo man Deutsch spricht. – Kyjiw, 1999.
51. Kühn I. Lexikologie. Eine Einführung. – Max Niemeyer Verlag Tübingen, 1994.
52. Kuntzsch L., Riswanowa E., Timtschenko E. Deutsch – Land und Leute /Ein Lehrbuch für ukrainische Deutschlerner/. – Kyjiw, 1993.
53. Lange G., Neumann K., Ziesenis W. (Hrsg). – Taschenbuch des Deutschunterrichts: Grundfragen und Praxis der Sprach- und Literaturdidaktik. Bd. 1, 2. – Hohengehren: Schneider-Verlag, 2001.
54. Lewkowskaja X.A. Lexikologie der deutschen Gegenwartssprache. – M.: Выс. шк., 1968.
55. Lysetska N., Heidemeyer V. Stilistik der deutschen Sprache (Vorlesungskurs). – Луцьк: РВВ«Вежа» Волин. нац. ун-ту ім. Лесі українки, 2009.
56. Moskalskaja O.I. Grammatik der deutschen Gegenwartssprache. – M: Vyssaja skola, 1975.
57. Mulagk K.-H. Die deutsche Sprache und ihre historische Entwicklung. / Heidelberg, 1994.
58. Neuner G., Hunfeld H. Methoden des fremdsprachlichen Deutschunterrichts: Eine Einführung. 7. Auflage. – Berlin u.a.: Langenscheidt, 2001.
59. Nübling D. Historische Sprachwissenschaft des Deutschen. – Tübingen, 2006.
60. Oguy O. D. Lexikologie der deutschen Sprache. Winnyts'a: Nowa knyha, 2003.
61. Polenz P. Geschichte der deutschen Sprache. – Berlin/New York, 1978.
62. Reif K. Texttyp und Übersetzungsmethode. – Heidelberg, 1993.
63. Riesel E. Stilistik der deutschen Sprache. – M.: Hochschule, 1963.
64. Riesel E., Schendels E. Deutsche Stilistik. – M.: Hochschule, 1975.
65. Riesel E., Schendels E. Deutsche Stilistik.– M., 1975.
66. Römer Chr., Matzke B. Lexikologie des Deutschen. Eine Einführung. – Tübingen: Narr, 2003.

67. Sanders W. Linguistische Stilistik. – Göttingen, 1977.
68. Sandig B. Stilistik der deutschen Sprache. – Berlin, New York: de Gruyter, 1986.
69. Schendels E. Deutsche Grammatik. – M: Vyssaja skola, 1982.
70. Scherer W. Zur Geschichte der deutschen Sprache. – Tübingen, 1987.
71. Schildt J. Abriss der Geschichte der deutschen Sprache. – Berlin, 1984.
72. Schippan Th. Lexikologie der deutschen Gegenwartssprache. – Max Niemeyer Verlag Tübingen 1996.
73. Schlaefel M. Lexikologie und Lexikographie. Eine Einführung am Beispiel deutscher Wörterbücher. – Berlin: Erich Schmidt Verlag, 2002.
74. Schmidt W. Deutsche Sprachkunde. – Berlin: Volk und Wissen, 1978.
75. Schmidt W. Grundfragen der deutschen Grammatik. – Berlin: E. Schmidt, 1973.
76. Schwerdtfeger I. Gruppenarbeit und innere Differenzierung. – Tübingen, 2002.
77. Seidler H. Allgemeine Stilistik. – 2. Aufl. – Göttingen, 1963.
78. Sowinski B. Stilistik. – Stuttgart, 1991.
79. Specht F. u.a. Zwischen mal Landeskunde. – Ismaning, Hueber, 2012.
80. Stepanowa M. D., Fleischer W.: Grundzüge der deutschen Wortbildung. Leipzig: Bibliographisches Institut, 1984.
81. Stepanowa M.D., Černyševa I.I. Lexikologie der deutschen Gegenwartssprache. – M.: Высш.шк., 1986.
82. Steriopolo E. I. Theoretische Grundlagen der deutschen Phonetik. – Winnyts'a: Nowa Knyha, 2004.
83. Storch G. Deutsch als Fremdsprache – eine Didaktik. – Paderborn, 2008.
84. Tatsachen über Deutschland. – Frankfurt-am-Main, 2011. – 250 S.
85. Westhoff G. Fertigkeit Lesen. – Tübingen, 2001.
86. Zacher O. Deutsche Phonetik.- Leningrad: Prosvečenije, 1969.
87. Zifonun G., Hoffmann L., Strecker B. Grammatik der deutschen Sprache. – Berlin: Walter de Gruyter, 1997.
88. Алексеева И. С. Устный перевод. Немецкий язык. / И. С. Алексеева – СПб.: Союз, 2002.
89. Бархударов Л.С. Язык и перевод. - М.: Международные отношения, 1975.
90. Брандес М.П. Стилистика немецкого языка. – М.: Высшая школа, 1983.
91. Бублик В.Н. Історія німецької мови. – Київ: Либідь, 2006.
92. Гінка Б.І. Лексикологія німецької мови. Лекції та семінари: Навчальний посібник. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2010.
93. Городникова М.Д., Розен Е.В. Лексикология современного немецкого языка. – М.: Просвещение, 1967.
94. Гухман М.М., Сименюк Н.Н. История немецкого литературного языка 16-17 вв. – М.: Просвещение, 1984.
95. Гухман М.М., Сименюк Н.Н. История немецкого литературного языка 9-15 вв. – М.: Наука, 1983.
96. Жовківський А. М., Кушнерик В.І. Methodische Grundlagen für den Deutschunterricht in der Mittelschule. – Чернівці: Книги XXI, 2007.
97. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / Науковий редактор українського видання доктор пед. наук, проф. С.Ю. Ніколаєва. – К.: Ленвіт, 2003.
98. Задорожний Б.М. Історична фонетика і морфологія німецької мови. – Львів: Вид-во ЛДУ, 1987.

99. Зорівчак Р.П. Реалії і переклад. – К., 1989.
100. Кияк Т.Р., Науменко А.М., Огуй О.Д. Теорія і практика перекладу. – Вінниця: Нова книга, 2006.
101. Комиссаров В.К. Теория перевода. – М.: Высш. шк., 2000.
102. Коптілов В.В. Теорія і практика перекладу. – К.: Вища школа, Вид-во при Київському університеті, 2001.
103. Кудіна О. Країна де говорять німецькою. Навч. пос. з лінгвокраїнознавства. – Вінниця: Нова Книга, 2002.
104. Левицький В.В. Семасиология. – Вінниця: Нова книга, 2006.
105. Мальцева Д.Т. Страноведение через фразеологизмы. Пособие. – Москва, 1991.
106. Манакин В.Н. Сопоставительная лексикология. – К.: Знання, 2004.
107. Методика навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах: Підручник / [Кол. авторів під кер. С.Ю.Ніколаєвої.]. – К.: Ленвіт, 1999.
108. Москальская О.И. История немецкого языка. – М.: Высшая школа, 1985.
109. Наер Н.М. Стилистика немецкого языка: Учеб. Пособие. – М.: Высшая школа, 2006.
110. Новиков Д. М., Агапитова Т. Г. Фонетика немецкого языка. – М.: Высшая школа, 1986.
111. Норк О. А., Адамова Н. Ф. Фонетика современного немецкого языка. - М.: Просвещение, 1977.
112. Олікова. М.О. Теорія і практика перекладу. – Луцьк: Веже, 2000.
113. Ольшанский И.Г., Гусева А.Е. Лексикология: современный немецкий язык. – М.: Академия, 2005.
114. Пиганович К. А., Уроева Р. М. Пособие по практической фонетике немецкого языка. – М.: Высшая школа, 1982.
115. Прокопова Л. І. Вступний курс фонетики німецької мови для вузів: Навч. посіб. – К.: Грамота, 2004.
116. Ролік А.В. Лексикологія сучасної німецької мови. – Вид. 2-е, випр. й доп. – Ніжин: НДПУ імені М.Гоголя, 2003.
117. Сильман Т. И. Проблемы синтаксической стилистики. – Л., 1967.
118. Степанова М.Д. Лексикология современного немецкого языка. – М.: Academia, 2003.
119. Степанова М.Д., Фляйшер В. Теоретические основы слово образования в немецком языке. – М.: Высш. шк., 1984.
120. Факти про Німеччину. – Frankfurt-am-Main, 2011.
121. Шевелева Л.В. Лексикология современного немецкого языка. Курс лекций. – М.: Высш. шк., 2004.
122. Шишкова Л. В., Бибин О. А. Вводный фонетический курс немецкого языка. – Санкт-Петербург: Союз, 2002.
123. Ярнатовская В.Е. Австрия и Швейцария: люди, земли, города: пос. по страноведению. – М.: ВШ., 1989.